

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

BYLOJE DĖL UAB „MOSUS“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO

2020-06-10 Nr. 12R-30

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojos Neringos Baronienės (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkė), Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės, Teisės skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės bei Nuotolinės prekybos skyriaus vedėjos Aidos Gasiūnaitės – Stavginskienės,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 2 punktu, išnagrinėjo bylą pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba) 2020-02-26 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. R1-2 (toliau – Protokolas) dėl UAB „Mosus“ (įmonės kodas – 304811462, adresas – Ramybės g. 4-70, Vilnius) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2020-02-28 gavo Tarnybos raštu Nr. B6-(1.9.)-605 persiustą Protokolą dėl UAB „Mosus“ reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo. Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „Mosus“ interneto tinklalapyje www.superfoods.lt buvo skleidžiama maisto produktų bei maisto papildų reklama, kurioje vartojami draudžiami teiginiai:

- 1) apie maisto produktą „Švitrūnas (Cistus Incanus)“: „<...> didina atsparumą bakterinėms ir visrusinėms infekcijoms, stiprina kraujagysles“;
- 2) apie maisto produktą „Moringa“: „Moringa vartojama esant mažakraujystei (anemijai), sergantiems kraujotakos sistemos, sąnarių, inkstų, skydliaukės ligoms“;
- 3) apie maisto produktą „Žešenio šaknis“: „Žešenis palaiko nervų sistemą, stimuliuoja smegenų ląstelių kraujotaką, mažina nerimą, padidina tulžies išsiskyrimą, normalizuoja angliavandenių apykaitą mažina nutukimo riziką“;
- 4) apie maisto produktą „Balkšvojo gysločio luobelės“: „<...> vartojamos užkietėjusiems viduriams, reguliuoti viršsvorį ir nutukimą, sumažinti alkio jausmą, stemplės-skrandžio gleivinės pažeidimams, padidėjusiam kraujo spaudimui, padidėjusiam cholesterolio kiekiui kraujyje, praturtinti virškinimą naudingomis skaidulomis, išvalyti virškinamąjį traktą, pašalinti toksinus iš organizmo“;
- 5) apie maisto priduktą „MSM organinė siera“: „padeda skausmingiems, sustingusiems sąnariams, esant raumenų, sausgyslių patempimams, mažina raumenų skausmus, c reumatinius skausmus, plečia kraujagysles ir gerina kraujotaką“; interneto tinklalapio skiltyje „Apie produktą“ teigima kad: „MSM organinė siera padeda organizmui geriau įsisavinti maistines medžiagas (vitaminus ir mineralus). Siera yra būtina, kad organizmas įsisavintų tokias medžiagas, kaip kofermentas q10, pantoteno rūgštį, vitaminus a, d ir e, aminorūgštis, seleną kalcį, germanį. Siera

ypač svarbi vitamino c įsisavinimui. Sumažina sąnariu ir raumenų skaumus. Šalina iš organizmo toksinus, padeda didesniai deguonies kiekiui patekti į organus ir ląsteles. Su amžiumi žmogaus ląstelių sienelės storėja ir kietėja, o siera padeda joms tapti pralaidesnėmis. Dėl to iš ląstelių lengviau šalinami toksinai (tarp jų ir intensyvių trenruočių metu susidaranti pieno rūgštis), o didesnis deguonies kiekis gali patekti į ląsteles. Norint užtikrinti geriausią detoksifikacijos rezultatą, rekomenduojama, vartojant MSM, gerti daug vandens. Vartojami kartu su vitaminu c, padeda organizmui formuoti naujas sveikas ląsteles, didina odos elastingumą ir mažina raukšles bei randus, stiprina plaukus bei nagus.“

6) Apie maisto produktą „Maltos margainio sėklos“: „tikrasis margainis efektyviai šalina kenksmingas medžiagas iš kepenų, neutralizuoja toksinus, virusus, padeda atsistatyti kepenims, skatina ląstelių regeneraciją, taip pat pasižymi tulžies išsiskyrimą skatinančiomis savybėmis.“; interneto tinklalapio skiltyje „Apie produktą“ teigima kad: „Šis augalas stiprina kepenis ir rekomenduojamas žmonėms, kurie daug ir riebiai valgo, vartoja daug alkoholio, vaistų, rūkalų. Taip pat margainis padeda, esant lėtiniam kepenų uždegimui, sukeltam virusinių infekcijų. Šiuolaikiniai tyrimai patvirtino margainio veikliųjų medžiagų gydomąjį poveikį kepenų ląstelėms. Dabar mokslas žino, kad augalo sudėtyje yra apie 200 biologiškai veikliųjų medžiagų, vertingų žmogaus sveikatai: b grupės ir f, k, a, d, e vitaminų, mikro ir makro elementų: cinko, vario, mangano, boro, jodo, seleno, kalio, kalcio, geležies, magnio. Svarbi šio augalo savybė ta, kad jis skatina ląstelių atsinaujinimą, neperstai naudingas kepenims. Tvirtinama, jog kartu su tradiciniu gydymu, tikrojo margainio ekstraktas gali palengvinti diabeto simptomus. Atlikti moksliniai tyrimai parodė, kad jis mažina cukraus kiekį kraujyje ir blogąjį cholesterolį. Margainių arbatos patariam gerti ir nuo kojų venų išsiplėtimo.“;

7) Apie maisto papildą „Vitaminas C“: „Šis vandenyje tirpus vitaminas padeda taisyklingai vystytis ir išlaikyti kaulų, kremzlų, dantų ir dantenų būklę, turi teigiamos įtakos geležies apytakai, skatina žaizdų, nudegimų gyjimą, stabdo dantenų kraujavimą, stiprina imuninę sistemą, padeda kovoti su dauguma virusinių ir bakterinių infekcijų, saugo ląsteles nuo kenksmingos laisvųjų radikalų poveikio.“;

8) Apie maisto papildą „Chlorella milteliai“: „Chlorella skatina toksinų šalinimą iš organizmo. Sustiprina imuninę sistemą, padidina atsparumą infekcijoms.“;

9) Apie maisto produktą „Šilkmedžio lapai“: „šilkmedžio lapų arbata padeda sureguliuoti cukraus kiekį kraujyje.“;

10) Apie maisto produktą „Guarana“: „Keli šaukšteliai guaranos jūsus gėrimą pavers energetiniu. Guaraninas suteiks labai daug energijos. Energijos antplūdis yra stiprėjantis ir tęsiasi ilgą laiką tarpą. Teobrominas ir teofilinas greitina apytakos procesus, mažina apetitą, nutukimą, gerina fizinę ir psichologinę savijautą. Guarana didina protinį aktyvumą, padeda įveikti nuovargį, padeda šalinti toksinus iš kraujo, mažina dujų kaupimąsi.“;

11) Apie maisto produktą „Miežių želmenys“: „Gerai įsisavinami, stiprina ir šarmina organizmą. Turi labai daug chlorofilo, kurio molekulė panaši į hemoglobino molekulę. Lengvai patenka į audinius, juos atstato ir atnaujina. Stabdo pavojingų bakterijų augimą ir vystimąsi. Taip pat turi labai daug b grupės vitaminų, vitamino c, mineralų, enzymų, aminorūgščių, folio ir pantoteno rūgščių, karotinoidų, flavonoidų.“;

12) Apie maisto produktą „Maca šaknis“: „didina lytinį pajėgumą, sustiprina lytinį potraukį, didina testosterono koncentraciją kraujyje, didina spermos kiekį, spermatozoidų kiekį ir judrumą, gerina prostatos veiklą, padidina vaisingumą, didina darbingumą, mažina stresą. Vartojant sportuojantiems: ypatingai tinka jėgos sporto atstovams, padidina trenruočių intensyvumą ir galingumą, pagerina raumenų ištvėrę, sumažina atsistatymo laiką.“; interneto tinklalapio skiltyje „Apie produktą“ teigiama, kad: „Maca yra galingas adaptogenas. Jis turi organizmą balansuojančių ir stabilizuojančių savybių, stiprina imunitetą, bendrą organizmo pajėgumą, suteikia energijos, stiprina širdies veiklą, turi antioksidantinių savybių, kurios padeda subalansuoti cholesterolio kiekį bei pagerinti kraujo apytaką“;

13) Apie maisto produktą „Kinrožė“: „kinrožių arbata vartojama kepenų funkcijai palaikyti, turint miego sutrikimų, hipertenzijos ir nuotaikos svyravimus, padeda kovoti su infekcijomis“ ;

14) Apie maisto produktą „Žalia kava“: „Žalioje kavoje esantys polifenoliai paverčia riebalus energija, sumažina organizmo riebalų pasisavinimą. Vartojant žalią kavą, jaučiamas sotumo jausmas, sumažėja apetitas, tampame fiziškai aktyvesni. Žalia kava yra žinoma kaip natūralus antioksidantas, kovojantis su laisvaisiais radikalais kraujotakoje, stimuliuojantys riebalų apykaitą kepenyse. Stabdo ir riebalų įsisavinimą, senėjimo procesus, padeda raumenų, širdies ir kraujagyslių veiklai. Esantis chlorogenas padeda reguliuoti cukraus kiekį kraujyje“;

15) Apie maisto papildą „Inulinas“: „inulinas – tai maistinė ląsteliena, kuri padeda subalansuoti gerųjų bakterijų kiekį mūsų virškinamajame trakte, palaikyti žarnyno mikrofloros balansą. Inulinas trukdo susidaryti cukraus pertekliui kraujyje. Didina sotumo jausmą, todėl mažiau valgysite, ilgiau jausitės sotūs.“;

16) Apie maisto produktą „Nemaltos margainio sėklos“: „Margainis efektyviai šalina kenksmingas medžiagas iš kepenų, neutralizuoja toksinus, virusus, padeda atsistatyti kepenims, skatina ląstelių regeneraciją. Taip pat pasižymi tulžies išsiskyrimą skatinančiomis savybėmis.“;

17) Apie maisto produktą „Chia sėklos“: „chia sėklos gerina širdies darbą, kraujagyslių būklę, bet ir sumažina cholesterolio kiekį, teigiamai veikia smegenų veiklą“;

18) Apie maisto papildą „Belly diet“: „<...> slopina apetitą <...> valo žarnyną ir padeda kovoti su papildomais kilogramais“; interneto tinklalapio skiltyje „Apie produktą“ teigiama, kad: „<...> jos praeina kaip šluota mūsų žarnynu ir sliksdamos žemyn absorbuoja ir pašalina toksinus, tokiu būdu išvalydamos virškinamąjį traktą, reguliuodamos tuštinimąsi, apsaugodamos nuo vidurių užkietėjimo.“

19) Apie maisto papildą „Cukrinas“: „<...> netukina, nedidina cukraus kiekio kraujyje, nesilpnina dantų emalio, neskatina organizmo išskirti daugiau insulino. Jis neturi jokios įtakos cholesteroliui ir trigliceridų lygiui. <...> visiškai nepavojingas diabetikams.“

Tarnyba pažymėjo, kad vadovaujantis 2011-10-25 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL 2011 L 304, p. 18), (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1169/2011) 7 straipsnio 1 dalies c punkto nuostata, „<...> informacijoje apie maistą maisto produktams neturi būti priskiriamos žmogaus ligų profilaktinės ar gydomosios savybės arba daroma į jas nuoroda“. Tarnyba taip pat pažymėjo, jog Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostata draudžia „nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie gydomasias ar nuo ligų saugančias savybes“. Tarnybos vertinimu, vidutinis vartotojas galėjo būti suklaidintas dėl elektroninėje parduotuvėje www.superfoods.lt teikiamos informacijos apie aukščiau nurodytus maisto produktus. Jeigu informacija apie maisto produktus pateikiama netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį, siūlomų elektroninėje parduotuvėje www.superfoods.lt, maisto produktų atžvilgiu.

Tarnyba pažymėjo, kad 2006-12-20 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1924/2006) 10 straipsnio 1 dalies nuostata nurodo, kad „teiginiai apie sveikatingumą yra draudžiami, išskyrus atvejus, kai jie atitinka II skyriaus bendruosius ir šio skyriaus konkrečius reikalavimus bei yra leidžiami pagal šį reglamentą ir yra įtraukti į leidžiamų teiginių sąrašus formuluotes, be to, teiginiai apie sveikatingumą turi būti teisingi, aiškūs, patikimi, neklaidintų vartotojo ir, kad padėtų vartotojui pasirinkti tokią prekę, kuri atitiktų jo lūkesčius.“

Tarnyba atkreipė dėmesį, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 14 straipsnio 4 dalimi „maisto papildų reklamoje privalo būti nurodyta „Maisto papildas“, tačiau maisto produkti „Vitaminas C“ nėra pateikta ši nuoroda“.

Tarnyba, įvertinusi tyrimo metu surinktą informaciją ir maisto produktams taikomų teisės aktų nuostatas dėl maisto produktų: „Supra dermas forte“, „Vitamias C PRO forte“, „Sveikas kaip ridikas“, „Rami širdis“, Švitrūnas (Cistus Incanus), „Moringa“, „Ženšenio šaknis“, „Balkšvojo gysločio sėklų luobelės“, „MSM organinė siera“, „Maltos Margainio sėklos“, „Vitaminas C“, „Clorella milteliai“, „Šilkmedžio lapai“, „Guarana“, „Medžių želmenys“, „MACA šaknis“, „Kinrožė“, „Cukrinės“, „Žalia kava“, „Inulinas“, „Nemaltos margainio sėklos“, „Chia sėklos“, „Belly diet“, pažymėjo, kad UAB „Mosus“ minėtų prekių aprašymuose vartojami teiginiai neatitinka Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto, Reglamento (EB) Nr. 178/2002 16 straipsnio, Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 7 straipsnio 1 dalies c punkto ir pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies ir 4 dalies nuostatas.

Tarnyba Protokole nurodė, kad UAB „Mosus“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą.

Bendrovė UAB „Mosus“ pateikdama 2020-01-10 paaiškinimus Tarnybai, nurodė, jog pripažįsta klaidą dėl interneto tinklalapyje skleistos klaidinančios informacijos bei pranešė, kad visi neleistini aprašymai bus nedelsiant pašalinti. Bendrovė paaiškino, kad visi aprašymai buvo parengti pagal kitų elektroninių parduotuvių bei vaistinių aprašymus. UAB „Mosus“ nurodė, jog visi minėti aprašymai buvo skleidžiami nuo 2019-05-01.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2020-06-02 elektroniniu paštu gavo UAB „Mosus“ papildomą informaciją dėl interneto tinklalapio lankomumo, kurioje nurodyta, kad interneto tinklalapio www.superfoods.lt lankomumas laikotarpiu nuo 2019-05-01 iki 2019-12-23 buvo (*duomenys neskelbtini*). Bendrovė patikslino, jog visa informacija buvo skleidžiama laikotarpiu nuo 2019-05-01 iki 2019-12-23.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius paaiškinimus ir įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

1. Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Farmacinės veiklos įstatymo 17 straipsnio (2002-06-04 redakcija) 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ pažymėjo, kad „prekių ar paslaugų reklama – nesvarbu, ar ši veikla yra atlygintina, ar ne – visuomet yra tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama skatinti naudoti tam tikras prekes ar naudotis tam tikromis paslaugomis“.

Atkreiptinas dėmesys, jog reklamos požymis, išskiriantis reklamą iš kitų informacijos rūšių, yra siekis daryti asmenims poveikį jiems renkantis naudotis tam tikromis paslaugomis, skatinti juos elgtis tam tikru būdu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas – daryti įtaką ekonominei elgsenai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog siekiant nustatyti, ar informacija gali būti vertinama kaip reklama, turi būti konstatuotas skatinimo tikslas, t. y., turi būti nustatyta, kad ši informacija yra ar gali būti reikšminga vartotojui, priimant sprendimą dėl produkto įsigijimo, ir tokiu būdu ja siekiama daryti įtaką ekonominei elgsenai, skatinant jį naudotis tam tikromis prekėmis ar paslaugomis ar atsisakyti tam tikrų prekių (paslaugų) naudojimo.

Taigi, įstatymuose bei teismų praktikoje suformuoti du esminiai reklamos požymiai: 1) informacija turi būti susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, 2) pateikiama informacija turi skatinti įsigyti prekių ar naudotis teikiamomis paslaugomis. Iš byloje pateikiamos informacijos matyti, jog UAB „Mosus“ produktų Švitrūnas (Cistus Incanus), „Moringa“, „Ženšenio šaknis“, „Balkšvojo gysločio sėklų luobelės“, „MSM organinė siera“, „Maltos Margainio sėklos“, „Vitaminas C“, „Clorella milteliai“, „Šilkmedžio lapai“, „Guarana“, „Medžių želmenys“, „MACA šaknis“, „Kinrožė“, „Cukrinai“, „Žalia kava“, „Inulinas“, „Nemaltos margainio sėklos“, „Chia sėklos“, „Belly diet“ reklama, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.superfoods.lt, skatina vartotojus įsigyti bendrovės platinamus produktus, taigi, atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatymuose įtvirtintą reklamos sąvoką.

2. Dėl UAB „Mosus“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudžiama Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 ir kitų teisės aktų, nustatančių reikalavimus maisto reklamai, nuostatų neatitinkanti maisto reklama.

Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 7 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nustatyta, kad informacija apie maistą neturi klaidinti, visų pirma, priskiriant maisto produktui poveikį arba savybių, kurių jis iš tikrųjų neturi; darant užuominą apie ypatingas maisto produkto savybes, nors jos iš tikrųjų yra būdingos visiems tokiems panašiams maisto produktams, ypač specialiai atkreipiant dėmesį į tam tikrų sudedamųjų dalių ir (arba) maistinių medžiagų buvimą ar nebuvimą.

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nustatyta, kad vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą bei, kad draudžiama nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie gydomąsias ar nuo ligų saugančias savybes; nurodyti, kad koks nors maistas turi ypatingųjų savybių, jeigu iš tikrųjų tokiomis savybėmis pasižymi visi panašūs gaminiai.

Pažymėtina, kad kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamą įsigyti produktų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru įspūdžiu apie prekę (jos pakuotė, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kaina), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“. Taigi, ir UAB „Mosus“ maisto produktų Švitrūnas (Cistus Incanus), „Moringa“, „Ženšenio šaknis“, „Balkšvojo gysločio sėklų luobelės“, „MSM organinė siera“, „Maltos Margainio sėklos“, „Vitaminas C“, „Clorella milteliai“, „Šilkmedžio lapai“, „Guarana“, „Medžių želmenys“, „MACA šaknis“, „Kinrožė“, „Cukrinai“, „Žalia kava“, „Inulinas“, „Nemaltos margainio sėklos“, „Chia sėklos“, „Belly diet“ reklama turėtų būti vertinama pagal vidutinio vartotojo suvokimą, kuris, pamatęs minėtų maisto produktų reklaminius teiginius, gali nepagrįstai susidaryti įspūdį, jog šie maisto produktai turi naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, ir dėl šios priežasties būti suklaidintas.

Atkreiptinas dėmesys, jog UAB „Mosus“ reklamuoti produktai nėra vaistiniai preparatai, todėl jie negali būti reklamuojami nurodant vaistinio preparato savybes. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vaistiniams preparatams taikomi reikalavimai yra nustatyti Lietuvos Respublikos farmacijos įstatyme. Šio įstatymo 2 straipsnio 50 dalis nustato, kad vaistas (vaistinis preparatas) – tai vaistinė medžiaga arba jų derinys, pagaminti ir teikiami vartoti, kadangi atitinka bent vieną šių kriterijų: 1) pasižymi savybėmis, dėl kurių tinka žmogaus ligoms gydyti arba jų profilaktikai; 2) dėl farmakologinio, imuninio ar metabolinio poveikio gali būti vartojamas ar skiriamas atkurti, koreguoti ar modifikuoti žmogaus fiziologines funkcijas arba diagnozuoti žmogaus ligas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsniu, vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Informacijai, įskaitant reklamą, kuri laikytina savita informacijos rūšimi ir paprastai vadinama komercine informacija, taikomas tiesos reikalavimas. Vartotojas privalo gauti teisingą informaciją apie maisto produktus bei maisto papildus, kuria remdamasis galėtų priimti sprendimus dėl maisto produktų bei maisto papildų pasirinkimo rinkoje ir jų vartojimo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija papildomai pažymi, jog UAB „Mosus“, reklamuodama minėtus produktus, vartojo teiginius, kuriais galėjo nepagrįstai sudaryti įspūdį, kad jie turi naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, o tai neatitiko aukščiau išdėstytų teisės aktų reikalavimų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta aukščiau, įvertinusi Tarnybos Protokole nurodytą informaciją, daro išvadą, jog UAB „Mosus“, reklamuodama 19 produktų (Švitrūnas (Cistus Incanus), „Moringa“, „Ženšenio šaknis“, „Balkšvojo gysločio sėklų luobelės“, „MSM organinė siera“, „Maltos Margainio sėklos“, „Vitaminas C“, „Clorella milteliai“, „Šilkmedžio lapai“, „Guarana“, „Medžių želmenys“, „MACA šaknis“, „Kinrožė“, „Cukrinai“, „Žalia kava“, „Inulinas“, „Nemaltos margainio sėklos“, „Chia sėklos“, „Belly diet“) pateikė vartotojams informaciją, neatitinkančią Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 7 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose bei Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose numatytų reikalavimų ir tokiu būdu pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies ir 4 dalies nuostatas.

3. Dėl UAB „Mosus“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1 dalimi, už šio įstatymo 14 straipsnyje nustatytų reikalavimų nesilaikymą reklaminės veiklos subjektams gali būti skiriama bauda iki 3 procentų jų metinių pajamų praėjusiais finansiniais metais, bet ne daugiau kaip vienas šimtas tūkstančių eurų. Tais atvejais, kai pažeidimu nepadaroma esminės žalos šiuo įstatymu saugomiems interesams, atsižvelgiant į byloje nustatytą aplinkybių visumą, vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais, už šio įstatymo 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17 ir 18 straipsniuose nustatytų reikalavimų pažeidimus reklaminės veiklos subjektams gali būti taikomas įspėjimas, neskiriant baudos.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, jog UAB „Mosus“ skleistose reklamoje, pažeidžiančioje Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą, buvo reklamuojami 19 maisto produktų, kaip turintys įvairių žmogaus ligų gydymo ar profilaktinių savybių, todėl dėl šios priežasties vartotojai galėjo būti suklaidinti. Tačiau Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį atsižvelgė į tai, kad Protokole nurodyta, jog bendrovė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą padarė pirmą kartą bei tai, kad UAB „Mosus“, gavusi Tarnybos raštus dėl galimo pažeidimo, informaciją pašalino.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad UAB „Mosus“ reklama buvo skleidžiama apie produktus tik vienoje sklaidos priemonėje - interneto tinklalapyje www.superfoods.lt.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgė į tai, kad reklama buvo skleidžiama laikotarpiu, atsižvelgė į tai, kad sklaida apie produktus truko laikotarpiu nuo 2019-05-01 iki 2019-12-23.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad bendrovė pripažino padariusi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5 ir 6 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies ir 4 dalies pažeidimą skirti UAB „Mosus“ išpėjimą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Direktoriaus pavaduotoja,
pavadojanti direktorių

Neringa Baronienė